

Γενική και ειδική Ιεροσύνη

[Ορθοδοξία](#) / [Θεολογία](#)

[Γρηγόρης Σαχίνουγλου, Μ.Δ.Ε. Θεολογίας Ε.Α.Π.](#)

Ο Χριστός ως Μέγας Αρχιερέας μετέδωσε την ιεροσύνη Του στους ανθρώπους. Πρόκειται για την ιεροσύνη της οποίας κοινωνοί έγιναν οι απόστολοι, όταν ήρθαν σε επαφή με τον αναστάντα Κύριο, και την οποία μετέδωσαν στη συνέχεια στους δικούς τους μαθητές και εκείνοι με τη σειρά τους στους διαδόχους τους και οι διάδοχοι αυτοί σε άλλους διαδόχους και ούτω καθεξής, ώστε αυτή η ιερατική χάρη να φτάνει στις μέρες μας μέσω όλης αυτής της διαδοχικής μετάδοσης, η οποία ονομάζεται αποστολική διαδοχή.

Ιεροσύνη, όμως, δεν έλαβαν μόνο οι απόστολοι, οι μαθητές τους, οι διάδοχοί τους και οι διάδοχοι των διαδόχων και με λίγα λόγια ο κλήρος της Εκκλησίας. Ιεροσύνη έλαβαν και λαμβάνουν όλοι χριστιανοί, οι οποίοι με το βάπτισμα και το χρίσμα γίνονται αυτομάτως κοινωνοί της ιεροσύνης του Χριστού. Ιεροσύνη, δηλαδή, δεν φέρει μόνο το ιερατείο, αλλά κάθε χριστιανός. Η μία είναι η ειδική ή μυστηριακή ιεροσύνη και αφορά τους κληρικούς που την έχουν λάβει με χειροτονία. Η άλλη είναι η γενική και αφορά όλους τους βαπτισμένους χριστιανούς που την έχουν

λάβει μέσω του βαπτίσματος και του χρίσματος.

Στις μέρες μας η έννοια της γενικής ιεροσύνης φαίνεται να έχει ατονήσει σε κάποιο βαθμό στη συνείδηση του σώματος της Εκκλησίας, καθώς ο κλήρος είχε και έχει πιο ισχυρή παρουσία στη ζωή της Εκκλησίας, εφ' όσον προΐσταται, όμως, το γεγονός αυτό δεν μειώνει καθόλου την αξία της και την ουσιώδη παρουσία της στο γενικότερο μυστήριο της Εκκλησίας. Είναι χαρακτηριστικά τα χωρία της Καινής Διαθήκης: «και αυτοί ως λίθοι ζώντες οικοδομείσθε οίκος πνευματικός, ιεράτευμα άγιον, ανενέγκαι πνευματικός θυσίας ευπροσδέκτους τω Θεώ διά 'Ιησού Χριστού» (Α΄ Πετρ. 2, 5) και «υμείς δε γένος εκλεκτόν, βασίλειον ιεράτευμα, έθνος άγιον, λαός εις περιποίησιν, όπως τας αρετάς εξαγγείλητε του εκ σκότους υμάς καλέσαντος εις το θαυμαστόν αυτού φως» (Α΄ Πετρ. 2, 9).

Βλέπουμε, λοιπόν, ότι οι χριστιανοί ονομάζονται «ιεράτευμα άγιον» και «βασίλειον ιεράτευμα», ως σώμα της Εκκλησίας που φέρει την γενική ιεροσύνη, οι οποίοι καλούνται να προσφέρουν τα σώματά τους «θυσίαν ζώσαν αγίαν ευάρεστον τω Θεώ» (Ρωμ. 12, 1) και, φυσικά, δεν αναφέρεται σε ανθρωποθυσίες ο απόστολος Παύλος με αυτή του την διατύπωση, αλλά σε μία θυσία με μεταφορική, συμβολική και ηθική έννοια[1]. Όλοι οι χριστιανοί που μετέχουν στην ιεροσύνη του Χριστού είναι ταυτόχρονα υποχρεωμένοι να συμμετέχουν και στη θυσία Του[2]. Πρόκειται, δηλαδή, για λατρεία η οποία μεταφέρει και διαδίδει την θυσιαστική αγάπη του Θεού μέσα στον κόσμο[3]. Είναι χαρακτηριστικά τα λόγια του ιερού Χρυσοστόμου: «Και πως αν γένοιτο το σώμα, φησί, θυσία; Μηδέν οφθαλμός πονηρόν βλέπετω, και γέγονε θυσία· μηδέν η γλώσσα λαλείτω αισχρόν, και γέγονε προσφορά· μηδέν η

χείρ πραττέτω παράνομον, και γέγονεν ολοκαύτωμα. Μάλλον δε ουκ αρκεί ταύτα, αλλά και της των αγαθών ημίν εργασίας δεί, ίνα η μεν χείρ ελεημοσύνην ποιή, το δε στόμα ευλογία τους επηρεάζοντας, η δε ακοή θείαις σχολάζη διηνεκώς ακροάσεσιν. Η γαρ θυσία ουδέν έχει ακάθαρτον, η θυσία απαρχή των άλλων εστί. Και ημείς τοίνυν και χειρών και ποδών και στόματος και των άλλων απάντων απαρχώμεθα τω Θεώ · η τοιαύτη θυσία ευάρεστος»[\[4\]](#). Και συνεχίζει λέγοντας: «ούτω και ημάς τον άπαντα βίον διακείσθαι χρη, ως λατρεύοντας και ιερωμένους. Έσται δε τούτο, εάν καθ' εκάστην ημέραν προσφέρης αυτώ θύματα, και ιερεύς του οικείου σώματος γίνη, και της κατά ψυχήν αρετής· οίον, όταν σωφροσύνην προσενέγκης, όταν ελεημοσύνην, όταν επιείκειαν και ανεξικακίαν. Ταύτα γαρ ποιων, αναφέρεις λογικήν λατρείαν, τουτέστιν, ουδέν έχουσαν σωματικόν, ουδέν παχύ, ουδέν αισθητόν»[\[5\]](#).

Η γενική ιεροσύνη των χριστιανών φέρει, επίσης, τα τρία αξιώματα της ιεροσύνης του Χριστού: ιερατικό, βασιλικό, προφητικό. Οι χριστιανοί φέρουν το ιερατικό αξίωμα, αφού, όπως προαναφέραμε, όλη η ζωή τους θα πρέπει είναι μία αναίμακτη θυσία ευάρεστη στο Θεό. Ταυτόχρονα, δεν πρέπει να παραβλέψουμε και την ουσιώδη παρουσία του «βασιλείου ίερατεύματος» στη χριστιανική λατρεία και κυρίως στο μυστήριο της θείας ευχαριστίας. Αυτό συμπεραίνεται εύκολα από το γεγονός ότι σχεδόν όλες οι λειτουργικές προσευχές της χριστιανικής λατρείας είναι σταθερά διατυπωμένες σε πληθυντικό αριθμό[\[6\]](#). Σύνολη, δηλαδή, η κοινότητα εκτελεί τα ιερατικά της καθήκοντα, αναπέμποντας προσευχές και δεήσεις για όλο τον κόσμο[\[7\]](#). Επιπλέον, είναι αυτονόητο ότι λαός και κλήρος τελούν την λατρεία και αποτελούν το σώμα της Εκκλησίας, καθώς δεν νοείται λατρευτική πράξη μόνο με τον κλήρο χωρίς την παρουσία και την συμμετοχή του λαού.

Οι χριστιανοί φέρουν, επίσης, το βασιλικό και το προφητικό αξίωμα του Κυρίου, ως κοινωνοί της ιεροσύνης του. Το Άγιο Πνεύμα τους κατέστησε με το βάπτισμα και το χρίσμα «ομού προφήτας και ιερείς και βασιλέας»[\[8\]](#), όπως λέει χαρακτηριστικά ο ιερός Χρυσόστομος. Και συνεχίζει ο ιερός πατέρας λέγοντας: «Αλλ' ημείς ουχ εν, αλλά τα τρία μεθ' υπεροχής έχομεν αξιώματα νυν· και γαρ βασιλείας μέλλομεν απολαύειν, και ιερείς γινόμεθα προσφέροντες θυσίαν τα σώματα ημών. Παραστήσατε γαρ τα μέλη υμών, θυσίαν ζώσαν, ευάρεστον τω Θεώ, φησί (λέει ο απόστολος Παύλος)· και μετά τούτων και προφήται καθιστάμεθα... Ούτω και συ γίνη βασιλεύς, και ιερεύς, και προφήτης εν τω λουτρώ· βασιλεύς μεν, πάσας χαμαί ρίψας τας πονηράς πράξεις, και τα αμαρτήματα κατασφάξας· ιερεύς δε, εαυτόν προσενεγκών τω Θεώ, και καταθύσας το σώμα, και σφαγείς και αυτός· Ει γαρ συναπεθάνομεν αυτώ, φησί, και συζήσομεν αυτώ· προφήτης δε, τα μέλλοντα μανθάνων, και ένθους γινόμενος και σφραγισάμενος»[\[9\]](#).

Στο σημείο αυτό θα πρέπει να γίνει μια διευκρίνιση για αποφυγή συγχύσεων. Οι χριστιανοί στο σύνολό τους φέρουν την ιεροσύνη του Χριστού με τα αξιώματά της, όπως τα προαναφέραμε, όμως, αυτή δεν είναι ίδια με την ειδική ή μυστηριακή ιεροσύνη ούτε την αντικαθιστά. Ο κλήρος μέσω της αποστολικής διαδοχής φέρει την ειδική ιεροσύνη, η οποία έχει διαφορετικό ρόλο, καθήκοντα και θέση στο σώμα της Εκκλησίας. Ο ιερός Χρυσόστομος διευκρινίζει: «Συ γαρ, φησίν, ιερεύς εις τον αιώνα κατά την τάξιν Μελχισεδέκ. Αλλά τέως το παρόν αναπτύξωμεν. Και γαρ και

έτερα τινά λέγουσι τούτων εωλότερα, περί του λαού λέγοντες ταύτα ειρήσθαι. Αλλ' ούτε ιερεύς ο λαός γέγονεν, ούτε τα έτερα τα ειρημένα δυνηθείη ποτέ αυτώ αρμόσαι»[\[10\]](#) και «το της διδασκαλίας και το της ιερωσύνης αξίωμα μέγα εστί και θαυμαστόν, και όντως της του Θεού δεόμενον ψήφου, ώστε τον άξιον εις μέσον παραγαγείν»[\[11\]](#).

Με λίγα λόγια ο ιερός πατέρας της Εκκλησίας τονίζει πως το γεγονός ότι οι χριστιανοί, φέρουν την ειδική ιεροσύνη, δεν σημαίνει ότι έχουν γίνει όλοι ιερείς, ώστε να δύνανται να βρίσκονται στο μέσο της λατρευτικής σύναξης και να τελούν τα ιερά μυστήρια. Είναι έωλος, αβάσιμος, αυτός ο ισχυρισμός γι' αυτό και ο ιερός Χρυσόστομος δεν κάνει περαιτέρω αναφορά σε αυτόν. Αυτό, φυσικά, δεν σημαίνει ότι η ειδική αντίκειται στην γενική ιεροσύνη ούτε το αντίστροφο. Οι δύο εκφάνσεις της ιεροσύνης του Χριστού είναι σε απόλυτη αρμονία και συνύπαρξη μεταξύ τους και ιερουργούν τα θεία και σωτηριώδη μυστήρια της Εκκλησίας.

[Διαβάστε ολόκληρη τη μελέτη εδώ](#)

Παραπομπές:

[\[1\]](#) Βακάρος Δ., *Η ιερωσύνη στην εκκλησιαστική γραμματεία των πέντε πρώτων αιώνων*, Θεσσαλονίκη 1986, σελ. 70.

[\[2\]](#) Βασιλειάδης Π., «Ιησούς Χριστός, ο Μέγας Αρχιερέυς» στο: *Ιερά Σύνοδος της Εκκλησίας της Ελλάδος, Ειδική Συνοδική Επιτροπή Λειτουργικής Αναγεννήσεως, Το Μυστήριο της Ιερωσύνης, Πρακτικά Ζ' Πανελληνίου Λειτουργικού Συμποσίου Στελεχών Ιερών Μητροπόλεων, Κλάδος Έκδόσεων τής Έπικοινωνιακής και Μορφωτικής Ύπηρεσίας τής Έκκλησίας τής Ελλάδος*, 2006, σελ. 42.

[\[3\]](#) Βασιλειάδης Π., *ό.π.*, σελ. 43.

[\[4\]](#) PG 60, 595-596.

[\[5\]](#) PG 60, 597.

[\[6\]](#) «τα σα εκ των σων σοι προσφέροντες κατά πάντα και διά πάντα, σε υμνούμεν, σε ευλογούμεν, σοι ευχαριστούμεν, Κύριε, και δεόμεθά σου, ο Θεός ημών. Έτι προσφερόμέν σοι την λογικήν ταύτην και αναίμακτον λατρείαν, και παρακαλούμέν σε και δεόμεθα και ικετεύομεν· κατάπεμψον

το Πνεύμά σου το Άγιον εφ' ημάς και επί τα προκείμενα δώρα ταύτα»

[7] Βασιλειάδης Π., *ό.π.*, σελ. 47.

[8] PG 61, 411.

[9] PG 61, 411, 417-418.

[10] PG 55, 265.

[11] PG 65, 525.

<http://bit.ly/35Txrdp>